

עמ"ת 6795/10/14 - מדינת ישראל נגד מוחמד עוקר (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 6795-10-14 מדינת ישראל נ' עוקר(עציר)
תיק חיצוני:

בפני עוררת נגד משיב
כב' השופט אמיר טובי
מדינת ישראל
מוחמד עוקר (עציר)

נוכחים:

ב"כ העוררת: עו"ד אורית מנדלוביץ

ב"כ המשיב: עו"ד אסף צוברי

המשיב באמצעות הליווי

החלטה

1. בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בעכו, שניתנה מפי כב' השופט א' קאופמן ביום 2.10.14, במסגרתה הורה בית משפט השלום על שחרורו של המשיב בתנאים מגבילים, לרבות מעצר בית מלא עד תום ההליכים נגדו.

2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום בבית משפט לתעבורה בעכו המייחס לו נהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה"), נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה ונהיגה ברכב ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2 א' לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל-1970.

בעובדות כתב האישום נאמר כי ביום 18.8.14 בשעה 17:05 או בסמוך לכך נהג המשיב ברכב פרטי מסוג דייהו בעכו. שוטרי ימ"ר עקבו אחרי המשיב עד הגיעו סמוך לבית משפט השלום בעיר. בכתב האישום נאמר כי המשיב נהג כאשר הודע לו כי הוא פסול מנהיגה, בהתאם לגזר דין שניתן על ידי בית המשפט לתעבורה בעכו מיום 19.5.13. המשיב אשר לא הגיש בקשה לחישוב הפסילה ולא הפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט, נהג באותו מועד, בעוד הפסילה בתוקף, כאשר רישיון הנהיגה שלו

פקע ביום 15.9.1993, וללא שהחזיק ביטוח תקף.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, וזאת בהתאם לסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996.

בבקשה נאמר כי המשיב צבר לחובתו 18 הרשעות בתעבורה, כשהאחרונה שבהן מיום 19.5.13. בעברו 5 הרשעות דומות בגין נהיגה בזמן פסילה, ועבירות רבות בגין נהיגה ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה תקף.

4. בהחלטתו, ציין בית משפט קמא כי מדובר בתיק חמור של מי שנוהג בפסילה פעם אחר פעם ולחובתו אף הרשעות נוספות בתחום הפלילי, בעיקר עבירות הקשורות לרכב. נאמר כי עם זאת, מסוכנותו של המשיב טמונה בנהיגתו ואם ישהה במעצר בית מלא, תאויין מסוכנות זו. בית המשפט הוסיף כי אין חלופה הרמטית, אולם החלופה המוצעת נבדקה על ידי שירות המבחן אשר מצא אותה ראוייה. החלופה הינה מעצר בית בביתו של המשיב, הסמוך לבית המשפט במרכז העיר, כך שבמקרה של הפרה תדווחנה המפקחות והמשטרה תוכל לערוך ביקורים סדירים בקלות. עוד הוסיף בית המשפט כי לא נעלמה מעיניו העובדה כי המשיב הורשע בעבר בעבירה של בריחה ממשמורת. אלא שמדובר בהרשעה משנת 2000, כך שחלוף הזמן מקהה במידה מסוימת את החשש להתנהגות חוזרת.

5. בהודעת הערר שהגישה, טענה העוררת כי מדובר במי שנתפס כשהוא נוהג ברכב בהיותו בפסילה בפעם התשיעית. לחובתו של המשיב 12 חודשי מאסר על תנאי בר הפעלה. העוררת ציינה כי בעבר הושתו על המשיב, בגין אותה עבירה, 9 חודשי מאסר אך הדבר לא הניאו מלחזור לסורו ולסכן את הציבור. העוררת הדגישה כי מדובר במי שמסכן את ציבור המשתמשים בדרך וכי בנסיבות, הוא אף סיכן את עצמו. לענין החלופה, טענה העוררת כי המשיב הוכיח שלא ניתן ליתן בו אמון באשר הוא אינו מכבד את החוק ומתעלם מהחלטות שיפוטיות שניתנו בעניינו.

6. המשיב ביקש לדחות את הערר תוך שהפנה לכך שהוא מצוי במעצר זה למעלה מחודש וחצי, בין היתר לצורך עריכת תסקיר מטעם שירות המבחן. התסקיר שנתקבל בסופו של דבר המליץ על שחרורו של המשיב בתנאים הכוללים פיקוח אנושי ואיזוק אלקטרוני. עוד הפנה ב"כ המשיב לכך שההלכה הפסוקה היא שבעבירות תעבורה אין להורות על מעצר עד תום ההליכים אלא במקרים חריגים. לשיטתו, המקרה שלפנינו אינו חריג, וזאת לאור המלצת שירות המבחן שאינה מתייחסת רק לפיקוח אלא עוסקת גם בשאלת הטיפול. הסנגור הדגיש כי מדובר בחלופה טובה שאושרה על ידי שירות המבחן ואשר יש בה כדי לצמצם את המסוכנות הנשקפת מהמשיב.

7. הצדדים אינם חלוקים בשאלת קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב, כמו גם לעניין

קיומה של עילת מעצר. המחלוקת נסובה סביב החלופה שנקבעה בהחלטת בית משפט קמא, כאשר מחד סבורה העוררת כי לא ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיב בכל חלופה, ומנגד, סבור הסנגור כי החלופה שהוצעה טובה דיה על מנת להשיג את מטרת המעצר.

8. מעשיו של המשיב חמורים וטומנים בחובם מסוכנות רבה. חרף הרשעותיו הרבות ופסילתו מלנהוג ברכב ועל אף שתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה, הרהיב המשיב עוז ועשה שימוש פעם נוספת ברכב מנועי בידעו כי הוא פסול מלנהוג, תוך זלזול בוטה ברשויות החוק וסיכון חייהם של המשתמשים בדרך.

בית המשפט התייחס במספר רב של הזדמנויות לחומרה המתחייבת ממעשים כגון אלה. ברע"פ 3878/05 בן גוזי נ' מדינת ישראל, נאמר כי:

"נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סיכונים רבים לביטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בתי המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רישיון נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רישיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומם של בני הציבור."

9. עם זאת, יש לזכור כי אנו דנים בשלב זה בהליך המעצר ולא בגזר הדין. ככל ששורשע המשיב בדינו, יגזור עליו בית המשפט עונש הולם המתאים לנסיבות העניין. כבר נקבע לא אחת כי המעצר אינו מהווה מקדמה על חשבון העונש. בשלב זה על בית המשפט לבחון באם החלופה שהוצעה ראוייה, הולמת ויש בה כדי לצמצם את המסוכנות הנשקפת מהמשיב.

10. בתסקיר שירות המבחן מיום 22.9.14 נאמר כי המשיב מגלה קושי בקבלת סמכות ושמירה על גבולות והתקשה להתייחס לאופן חשיבתו ותהליך קבלת החלטות מצידו במצבי סיכון, התבטא באופן הגנתי והשלכתי והתקשה לערוך התבוננות מעמיקה בהשלכות מעשיו. לאור זאת, העריך שירות המבחן כי קיימת מידת סיכון גבוהה להישנות מקרים דומים בעתיד ולהתנהגות פורצת גבולות. לכן נקבע כי על החלופה לספק תנאי פיקוח אנושי רציף והדוק על ידי דמויות סמכותיות ובעלות יכולת להציב גבולות עבור המשיב.

בתסקיר המשלים מיום 30.9.14, לאחר שקצינת המבחן נפגשה עם המפקחים המוצעים, אמו של המשיב, אחיו ושתי גיסותיו, הומלץ לשחררו לחלופה המוצעת. שירות המבחן ציין כי המפקחים גילו מודעות לעברו ולמצבו של המשיב, הביעו נכונות רבה לפקח עליו ולסייע לו ולהערכת קצינת המבחן, הינם בעלי יכולת הצבת גבולות למשיב ומבינים את המצופה מהם ויכולים ליצור מערך פיקוח אנושי רציף.

11. לנוכח התרשמותו החיובית של שירות המבחן מהמפקחים שהוצעו, והיותם בעלי מסוגלות להציב למשיב גבולות ברורים, הרי שחרף חומרת מעשיו והמסוכנות הנשקפת מהם, לא מצאתי מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא. כאמור, מטרת המעצר בשלב זה הינה מניעתית, קרי מניעת סיכון חוזר מצד המשיב והתנהגות פורצת גבולות, ודומה כי החלופה שנקבעה יש בה כדי להשיג מטרה זו.

יחד עם זאת, ועל מנת להדק את הפיקוח האנושי ולחזק את החלופה, אני מורה כי המשיב יהיה נתון בפיקוח אלקטרוני במהלך מעצר הבית. הסנגור ימציא לביהמ"ש תצהיר חתום על ידי בעל הבית בכתובת חלופת המעצר, שיאשר כי יש בבית, שימש כחלופה, קו טלפון "נקי" של חברת בזק, במובן זה שלא יהיו בו השירותים הבאים: משיבון, שיחה מזוהה, שיחה ממתינה, שרות עקוב אחרי, חיבור למכשיר פקסמיליה וקו ADSL (חיבור לאינטרנט מהיר). במידה וקיימים שרותים כנ"ל, יש לנתק אותם ולהמציא על כך אישור לבית המשפט. כמו כן הקו צריך להיות פתוח לשיחות נכנסות ויוצאות.

12. לפיכך, בכפוף להוספת האיזוק האלקטרוני, כאמור לעיל, והמצאת האישורים הנדרשים להתקנת הפיקוח כאמור, אני מורה על דחיית הערר.

ניתנה היום, י"ב תשרי תשע"ה, 06 אוקטובר 2014, בנוכחות הצדדים.